

Zo života KST

Úspešný zimný zraz

V Oščadnici sa stretlo 1 500 turistov

Zimné zrazy turistov majú na Slovensku dlhoročnú tradíciu. V Oščadnici a jej okolí sa 25. až 28. januára uskutočnil už 51. zimný zraz KST, stretnutie turistických oddielov mládeže (TOM) a 10. medzinárodný zimný zraz turistov KST, KČT a PTTK. Podujatie v zasneženej prírode Kysúc bolo organizované pre široký okruh záujemcov z celého Slovenska i zahraničia (z Česka a Poľska).

Počas troch dní sa prezentovalo dovedna rekordných 1 507 turistov (plus 80 organizátorov) vo vekovom rozpätí od troch po takmer 90 rokov. Z Česka prišlo 85, z Poľska 56 a zo Slovenska 1 366 účastníkov. Najpočetnejšou skupinou bol zastúpený OKST Nižná na Orave – 63 turistami. V mládežníckej kategórii bolo 90 účastníkov, zimné táborenie využilo 18 otužilcov v dvanástich stanoch a o plynulý chod celého podujatia sa staral 80-členný organizačný štáb na čele s neskutočne starostlivým starostom Oščadnice inžinierom Mariánom Plevkom. Bezpečnosť podujatia na 21 trasách zabezpečovalo 46 sprievodcov zviditeľnených oranžovými vestami, vedúci trás

mali žlté vesty. Sprievodcov koordinoval predseda RRSKST Čadca František Žabka. Najmladším účastníkom bol trojročný Daniel Fábry z TOM Považská Bystrica, najstarším účastníkom Ján Šimun zo Žiliny a najstaršou účastníčkou Oľga Kleinová z Považskej Bystrice. Najnavštevovanejšia lyžiarska trasa bola L2 (Semeteš – Kamenité – Petráňky – Kýčerka – Oščadnica – Píla), ktorú absolvovalo 339 bežkárov. Z peších trás bol najväčší záujem o P1 (okolie Oščadnice) a P4 (Veľká Rača). „Najturistickejším“ dňom bol podľa organizátorov piatok, keď takmer všetci turisti boli v teréne. Vysoká účasť a bezúrazový priebeh potvrdili dobrú vybavenosť a pripravenosť turistov na

- ▲ Na trati Veľká Rača – Stará Bystrica
- Slávnostné ukončenie zrazu
- ◀ Lyžiarska trasa v Kysuckej vrchovine

zimnú turistiku, ako aj výbornú starostlivosť organizátorov o trasy a samotných turistov.

V mene RR KST Čadca by som sa ešte raz chcel čo najsrdečnejšie poďakovať za perfektné výkony všetkých organizátorov, ako aj sprievodcov, ktorí na všetkých trasách poskytovali spoľahlivé rady, za čo im prejavili vďaka účastníci zimného zrazu. Tiež ďakujem všetkým turistom, že zavítali na Kysuce a svojou

rekordnou účasťou potvrdili záujem o zimné zrazy KST na Slovensku; je len potrebné zabezpečiť organizátorov a vybrať vhodnú lokalitu. Nasledujúci 11. MZZT bude organizovať český Rymařov v Jeseníkoch, budúcoroční organizátori prevzali štafetu od starostu Oščadnice Ing. Mariána Plevku. Keďže ešte nie je známy organizátor 52. zimného zrazu Klubu slovenských turistov, štafetu organizátorov od Kysučanov prevzal z rúk predsedu RR KST Čadca Františka Žabku predseda Sekcie lyžiarskej turistiky KST Ing. Lubomír Škumát.

František Žabka, predseda RR KST Čadca, Klub turistov Kysúc

Priateľstvo bez hraníc

V roku 2001 pri náhodnom stretnutí turistov z Trenčína a Zlína na Inovci vznikol nápad zorganizovať spoločné cezhraničné turistické podujatie. Motivácia bola jasná: zijeme na slovensko-moravskom pomedzí a hoci z Československa vznikli dva samostatné štáty, zostali medzi nami priateľské i rodinné väzby, ktoré chceme udržiavať a rozvíjať. Ako termín sme zvolili začiatok mája, keď turistický kalendár ešte nie je taký nabitý a k víkendom sa pridáva niekoľko

májových sviatkov. Od roku 2003 sa podujatie koná pravidelne a od roku 2012 získali iniciátori z TJ LOT KST Trenčín a KČT Zlín „patronát“ Regionálnej rady KST Trenčín i oblastného vedenia KČT Valašsko-Chřibý. Trasy a miesta stretnutia turistov na hraničnom hrebeni sa z roka na rok priebežne striedajú, prichod je hviezdicovým spôsobom z viacerých východiskových bodov.

Aktuálny, už 16. ročník medzinárodného turistického pochodu PBH (PRIATELSTVO – PŘÁTELSTVÍ BEZ HRANÍ/I/C) sa uskutoční v sobotu 5. mája, prezentácia od 11.00 do 14.00 na Holubyho chate, Veľká Javorina (970 m). Zo slovenskej strany sú tri výstupové trasy – s nástupom zo Starej Turej, z Lubiny a Cetuny. Účastníkov čakajú pamätný list, pečiatka podujatia, samolepka, IVV pečiatka, turistické nálepky, odznaky a pekné chvíle s priateľmi. Pôvodne sa nás stretalo len niekoľko desiatok, postupne sú to stovky. V minulom roku sa stretlo zatiaľ najviac, až 516 turistov. Organizátori srdečne pozývajú a v záujme zabezpečenia dopravnej kapacity a celkovej organizácie odporúčajú záujemcom prihlásiť sa vopred.

Kontakt: Ján Mrlina, 0902 391 057, jan.mrlina1@gmail.com.

Neúnavní turisti v Žilinskom kraji

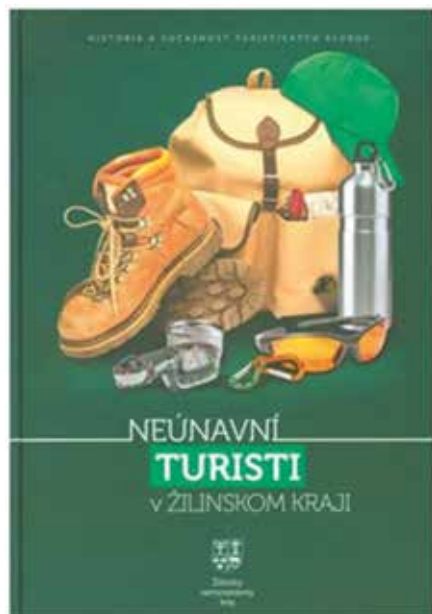
História a súčasnosť turistických klubov

Človeka azda od nepamäti zaujíma jeho rodokmeň či rodokmeň širšieho spoločenstva, aby cez vlastný príbeh hľadal univerzálny ľudský príbeh. V takýchto úvahách zohráva nezastupiteľnú rolu aj osudový vzťah človeka ku krajine, vrchom, končiarom, holiám, dolinám...

Pokolenia prichádzajú i odchádzajú, prírodné krásy trvajú. A s prírodou pretrváva aj ľudský príbeh. Je to jeden príbeh. Takéto myšlienky vo mne vyvolala kniha, ktorá je pozoruhodná z viacerých aspektov. Vysoko treba oceniť, že jej tvorcovia neobišli ani historický exkurz do príslušnej tematiky. Konkrétne mám na mysli pútavo spracované kapitoly Cestovanie a turistika z pohľadu národovcov 19. storočia (Tomáš Adamčík), Hor sa do hôr (Ivan Bublány a kolektív Liptovského múzea v Ružomberku) a Z dejín turistiky v Malej Fatre (Daniel Husárik). Zhutnený informatívny charakter týchto textov umocňujú citácie z textov našich dejateľov, vedcov a publicistov, odkazy na dobovú literatúru a turistických sprievodcov, reprodukcie súvčasných fotografií, pohľadníc a archívnych dokumentov. Túto časť publikácie uzatvára syntetizujúci príspevok Miloša Jesenského Príroda tu jednoducho je a je krásna (s podtitulom Túry sú cestami našich osobných príbehov).

Ťažisko obsahu knihy je v prezentácii histórie a najmä v súčasnosti turistických klubov v Žilinskom kraji, ktoré pôsobia v 55 obciach a mestách. Okrem prehľadných informatívnych textov a kontaktných údajov je ich činnosť sprostredkovaná najmä mimoriadne bohatou obrazovou dokumentáciou (cca tritisíc snímok!) – v drvivej väčšine ide o farebné fotografie. Je len veľkou škodou, že chýba popis k jednotlivým fotografiám. Obraz takto, žiaľ, stratil základnú informačnú (výpovednú) funkciu. Osobne by som uprednostnil menší počet snímok, ale s popisami. Spomenutá výhrada však v nijakom prípade neznižuje celkovú hodnotu knižnej publikácie.

Ako literárnemu historikovi mi doslova pohľadila dušu záverečná kapitola, ktorú vyplnili krátke ukážky z básnických a prozaických diel nielen klasikov, ale i menej známych tvorcov slovenskej umeleckej spisby. Záujemca si tak môže na veľkorysom pozadí nádherných farebných fotografických panorám prečítať, aký hlboko precitý vzťah mali k majestátu prírody Ján Botto, Pavol Országh Hviezdoslav, Martin Rázus, Milo Urban, Rudolf Dilong, Ján Haranta, Ján Frátrik, Milan Rúfus,

Vincent Šikula, Jaroslav Rezník, Štefan Moravčík, Jana Kuzmová a ďalší literáti. Napríklad básnik Theo Florin o svojom rodnom kraji píše: „Nekonečne krásna je Orava. Ako keby bohovia jej dali do vienka silu neporovnateľnej krásy. Čaro básnického zrenia a maliarskeho štetca. Hrboľaté vrchy, temné a hluché hory i kopce. Polia zarastené biednou švábočkou, to všetko, všetko nám, ktorí sme tu narodení, zdá sa záhradou ružami pokrytou.“

Vrchy sú ako vzťahy, ktorých sa v živote dotkneme. Každý nás ovplyvní, niečo v nás prebudí, vyprovokuje, niečo pochová, niečo nám vezme, niečo dá, dlho v nás doznieva a ak je výnimočný, formuje z nás lepšieho človeka. To všetko sa môže stať – aj vďaka turistike. Zásluhou prírody žijeme farebnejšie a plnšie životy. Spoznávanie hôr, vrchov či dolín nám umožňuje fantastické veci, uletieť a odstihnúť sa od každodennej reality a stereotypov, zažívať nevídať a počuť neslýchané. A v časoch, keď kulminuje trend super zdravého životného štýlu, turistika je tou najdokonalejšou fit potravou pre naše telo i dušu. Takýto odkaz som si našiel medzi riadkami v knihe Neúnavní turisti v Žilinskom kraji.

Peter Cabadaj

Vladimír Medzihradský

– nestor cestovného ruchu na Orave

V roku 2018 sa dožíva 84 rokov fotograf, publicista a bývalý riaditeľ Okresnej správy cestovného ruchu v Dolnom Kubíne Vladimír Medzihradský, právom označovaný za jedného z nestorov cestovného ruchu na Orave. Pri tejto príležitosti sa rozhodli jeho bývalí spolupracovníci pod vedením prof. Ing. Petra Patúša, PhD., blízkeho priateľa Vladimíra Medzihradského a bývalého vedúceho oddelenia na odbore obchodu a cestovného ruchu Stredoslovenského krajského národného výboru v Banskej Bystrici, spracovať monografiu venovanú životu a dielu tohto významného oravského rodáka. Monografiu však možno spracovať len za predpokladu, že do nej prispejú ľudia, ktorí Vlada Medzihradského poznali a poznajú, v minulosti s ním spolupracovali alebo sa s ním priatelili a majú rôzne dokumenty o jeho činnosti v jednotlivých obciach a strediskách cestovného ruchu na Orave, fotografie ale aj osobné spomienky na neho.

Obraciame sa preto na všetkých, ktorí chcú a mohli by nejako prispieť do monografie, s prosbou, aby zaslali akékoľvek relevantné podklady mailom alebo poštou na adresu: Peter Patúš, Nám. L. Štúra 10, 974 05 Banská Bystrica, peter.patus1@gmail.com. Zapožičané dokumenty samozrejme po spracovaní vrátíme. V prípade otázok a pripomienok ma môžete kontaktovať na čísle 0905 164 849. Za zaslание vhodných podkladov vopred ďakujem.

Peter Patúš,
zostavovateľ monografie

Turistické tipy z kalendára podujatí KST

25. marec
Odomykanie Manínskej úžiny
P 10, 15 km
RR KST Považská Bystrica, KST Manín Považská Teplá • Pavol Uriča, 0908 404 591, kst@manin.sk, manin.sk • Kultúrny dom, Považská Teplá, 07.00 – 9.00 hod.

31. marec
Veľkonočná cyklopúť na horu Zvir
C 32 km
RR KST Stará Ľubovňa, OT ŠKM Stará Ľubovňa • Ján Sumilas, 0918 908 689, sumilasjan@gmail.com, kstsl.sk • parkovisko pri Tesco, Stará Ľubovňa, 11.00 hod.

1. apríl
27. veľkonočný výstup na Ľadonhoru (999 m)
P 12 km
RR KST Čadca, ŠKT Kysucké Nové Mesto • František Žabka, 0904 851 972, frazabka@gmail.com, sktknm.sk • autobusová stanica, Kysucké Nové Mesto, 8.15 hod.

14. apríl
13. medzinárodné stretnutie turistov na Veľkom Miliči (895 m)
40. pochod priateľstva
P 28 km, C 60 km
RR KST Klub turistov mesta Košíc, TJ Slávia UPJŠ Košice • Peter Dombrovský, peter.dombrovsky@upjs.sk • 0949 720 846, železničná stanica, Slanec, 7.45 hod.

14. apríl
27. prechod Plešiveckou planinou
P 15 km
RR KST Rožňava, KST TJ Elán Rožňava • Martin Markušovský, 0907 261 652, mmarkusovsky@gmail.com, www.kstelan.estranky.sk • autobusová stanica, Rožňava, 7.45 hod.

28. a 29. apríl
Jarný splav Malého Dunaja
V 65 km
RR KST Malé Karpaty, KST Nová Dedinka • Štefan Polák, 0904 173260, polakpista@gmail.com • hať, Nová Dedinka, 9.00 hod.